

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

**nr. 69.402 van 4 november 1997
in de zaak A. 74.502/VII-15.542.**

In zake : de n.v. VOEDERS DE BOCK,
die woonplaats kiest bij
Advocaten J. GHYSELS, P. FLAMEY en
E. EMPEREUR,
kantoor houdende te BRUSSEL,
Aarlenstraat 25

tegen :

het Vlaamse Gewest, vertegenwoordigd door de
Vlaamse regering,
dat woonplaats kiest bij
Advocaat J. VAN DE VYVER,
kantoor houdende te ANTWERPEN,
Eglantierlaan 1.

DE WND. VOORZITTER VAN DE VIIe KAMER,

Gezien het verzoekschrift dat de
n.v. VOEDERS DE BOCK op 1 juni 1997 heeft ingediend om
de schorsing van de tenuitvoerlegging te vorderen van
het besluit van 28 maart 1997 van de Vlaamse minister
van Leefmilieu en Tewerkstelling "houdende uitspraak
over de beroepen aangetekend tegen de beslissingen
nrs. PV/96/ 0164-BR64.97.3396/92-I/96/02252, 02253 en
02254, van 22 mei 1996, van de afdeling milieuinspectie
Vlaams-Brabant van de administratie milieu-, natuur-,
land- en waterbeheer, houdende het opleggen aan
de N.V. AGRO-INVEST, de N.V. DEBO-VLEES en mevrouw Greta
APERS van dwangmaatregelen, met name de stopzetting van
de exploitatie van de niet-vergunde, vergunningsplichtige
inrichting, gelegen te 1730 Asse, Elshout 5";

Gelet op de wetten op de Raad van State,
gecoördineerd op 12 januari 1973, inzonderheid op de ar-
tikelen 17 en 18;

Gezien de nota van de verwerende partij;

Gezien het verslag opgemaakt door Auditeur
E. LANCKSWEERDT;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan
partijen;

Gelet op de beschikking van 25 augustus 1997
waarbij de terechtzitting bepaald wordt op 18 september
1997;

Gehoord het verslag van Staatsraad
R. STEVENS;

Gehoord de opmerkingen van Advocaat
J. GHYSELS, die verschijnt voor de verzoekende partij,
en van Advocaat T. VANWINSEN die, loco Advocaat
J. VAN DE VYVER verschijnt voor de verwerende partij;

Gehoord het eensluidend advies van Auditeur
E. LANCKSWEERDT;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de
wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari
1973;

1. Overwegende dat de feitelijke toedracht van
de zaak als volgt kan worden samengevat :

1.1. Op 4 oktober 1993 weigert de Vlaamse
minister van Leefmilieu aan de n.v. AGRO INVEST de
vergunning voor het verder uitbaten van stallen voor
4.900 varkens te Asse, Elshout 5.

Voor de exploitatie van de inrichting is
sedert 15 december 1987 geen vergunning meer voorhanden.

1.2. Voormelde weigeringsbeslissing wordt door de n.v. AGRO-INVEST, de n.v. DEBO VLEES en Greta APERS voor de Raad van State bestreden met een vordering tot schorsing en één tot vernietiging.

De vordering tot schorsing wordt, bij gebrek aan ernstige middelen, verworpen met 's Raads arrest nr. 47.225, van 5 mei 1994. Het annulatieberoep is nog hangende.

1.3. Op 17 mei 1996 beslist Philippe VERBECQ van de afdeling milieu-inspectie van AMINAL, buitendienst Vlaams-Brabant, wat volgt :

"Beveel ik de nv AGRO-INVEST in toepassing van artikel 31 §4 van het Decreet van 28 juni 1985 betreffende de Milieuvergunning (BS, 17 september 1985) en in toepassing van artikel 65 §4 van het VLAREM I van 06 februari 1991, de volgende dwangmaatregelen uit te voeren binnen de opgelegde termijn :

1. De door de nv AGRO-INVEST geëxploiteerde, doch niet vergunde VLAREM I vergunningsplichtige inrichting gelegen Elshout te 1730 Asse, dient op 01 september 1996 stopgezet;
2. Teneinde verontreiniging van lucht, water, bodem en/of grondwater door drijfmest, groenvoeders en mazout te voorkomen, dienen deze op 01 september 1996 verwijderd te zijn naar daartoe vergunde inrichtingen en/of opgebruikt;
3. Op 01 september 1996 dienen alle toestellen en voertuigen vreemd aan de exploitatie van de terreinen in kwestie verwijderd te zijn;
4. De bedoelde maatregelen worden van rechtswege opgeheven door het verlenen van de vereiste vergunningen.

Van de verwijderde varkens, drijfmest, groenvoeders, en mazout naar daartoe vergunde inrichtingen, dienen de nodige bewijsstukken voorgelegd te worden.

De exploitant dient in voormeld bericht, eveneens alle maatregelen te vermelden welke door hem zullen genomen worden om brand- en explosiegevaar, en verontreiniging van bodem- en grondwater te voorkomen ingevolge de uitvoering van de opgelegde werken.

Indien binnen de gestelde termijn geen gevolg wordt gegeven aan de opgelegde dwangmaatregelen, zullen deze, in toepassing van artikel 33 §2 van het Decreet van 28 juni 1985 betreffende de Milieuvergunning en in toepassing van artikel 67 §2 van het VLAREM van 06 februari 1991, geschieden op kosten en risico van de exploitant van de inrichting".

In hoofding van de beslissing staat te lezen :

"Betreft : Inbreuken op de milieuwetgeving : Sluitingsbevel (artikel 65 van het VLAREM dd 06 februari 1991); lastens nv AGRO-INVEST, ELSHOUT 5 te 1730 ASSE - mededeling van gegevens door de afdeling Milieu-inspectie".

In fine van de beslissing staat te lezen :

"Een afschrift van dit bevel zal overgemaakt worden aan :

- nv AGRO-INVEST, Elshout 5 te Asse;
- nv DEBO-VLEES, Kieldrechtsebaan 33 te Verrebroek;
- mevrouw GRETA APERS, Elshout 5 te 1730 Asse (...)"

De beslissing houdende deze dwangmaatregelen wordt met aangetekende brieven van 22 mei 1996 betekend aan (onder meer) :

- de n.v. AGRO-INVEST, op het adres Elshout 5 te Asse. Deze brief draagt in hoofding het refertenummer PV/96/0164-BR 64.97.3396/92 I/96/02251;
- de n.v. AGRO-INVEST, op het adres Kieldrechtsebaan 33 te Beveren. Deze brief draagt in hoofding het refertenummer PV/96/0164-BR 64.97.3396/92 I/96/02252;
- de n.v. DEBO-VLEES, op het adres Kieldrechtsebaan 33 te Beveren. Deze brief draagt in hoofding het refertenummer PV/96/0164-BR 64.97.3396/92 I/96/02253.
- Greta APERS, op het adres Elshout 5 te Asse. Deze brief draagt in hoofding het refertenummer PV/96/0164-BR 64.97.3396/92 I/96/02254.

1.4. De n.v. AGRO-INVEST, de n.v. DEBO TRADE (de vroegere n.v. DEBO VLEES) en Greta APERS hebben beroepen ingesteld tegen de beslissing van 17 mei 1996, die zullen leiden tot de bestreden beslissing.

In die beroepschriften wordt in essentie aangevoerd dat de betrokken dwangmaatregelen "zonder voorwerp" zijn in hoofde van de beroepsindieners, vermits :

- de n.v. AGRO-INVEST slechts eigenaar is van de gebouwen waarin de inrichting wordt uitgebaat en die zij verhuurt aan de exploitant,
- de n.v. DEBO TRADE evenmin exploitant is van de inrichting, en
- Greta APERS slechts "gerante" is van de exploitant, maar dat de beroepen worden ingediend "omwille van de rechtszekerheid".

1.5. Op 19 februari 1997 is de milieu-inspectie blijkbaar tot de bevinding gekomen dat de n.v. Voeders DE BOCK de exploitante is van de betrokken inrichting, want door voornoemde Philippe VERBECQ wordt op die datum volgende dwangmaatregel opgelegd :

"Bevelen wij de NV VOEDERS DE BOCK, krachtens artikel 31, §4 en §5 van het Decreet van 28 juni 1985 betreffende de Milieuvergunning en artikel 65, §4 en §5 van het VLAREM titel I, bij gemotiveerd bevelschrift, de volgende dwangmaatregelen uit te voeren binnen de opgelegde termijn :

1. De door de NV VOEDERS DE BOCK geëxploiteerde, doch niet vergunde, vergunningsplichtige mestvarkenshouderij gelegen te Elshout 5 te 1730 Asse, dient uiterlijk op 20 mei 1997 definitief stopgezet te worden. De buiten gebruik gestelde installaties of onderdelen ervan dienen zo te zijn aangepast dat schade aan het milieu of hinder uitgesloten zijn.
2. De dwangmaatregelen worden van rechtswege opgeheven door het verlenen van de vereiste vergunningen.
3. Voor elke maatregel die u hebt uitgevoerd stuurt u ons een bewijs of een bericht".

1.6. Met de bestreden beslissing wordt uitspraak gedaan over de onder punt 1.4. hierboven vermelde beroepen.

Deze beslissing steunt op volgende overwegingen :

"Gelet op het arrest nr. 47.225 van 5 mei 1994 van de Raad van State houdende verwerping van de vordering van de NV AGRO-INVEST, de NV DEBO-VLEES en Greta APERS tot schorsing van voormeld besluit nr. BMV/00012463/000 van 04 oktober 1993 van de minister vice-president van de Vlaamse regering en de Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting;

Gelet op de dwangmaatregel bij aangetekende brieven van 22 mei 1996 opgelegd door de Afdeling Milieu-Inspectie buitendienst Vlaams-Brabant van de Administratie Milieu-, Natuur-, Land- en Waterbeheer aan :

- mevrouw Greta APERS, Elshout 5, 1730-Asse;
- de NV DEBO-VLEES, Kioldrechtsebaan 33, 9130-Beveren;
- de NV AGRO-INVEST, Kioldrechtsebaan 33, 9130-Beveren;

waarbij wordt bevolen :

- '1. de door de NV AGRO-INVEST geëxploiteerde, doch niet vergunde VLAREM I-vergunningsplichtige inrichting gelegen te Elshout te 1730 Asse, dient op 01 september 1996 stopgezet;
2. teneinde verontreiniging van lucht, water, bodem en/of grondwater door drijfmest, groenvoeders en mazout te voorkomen, dienen deze op 01 september 1996 verwijderd te zijn naar daartoe vergunde inrichtingen en/of opgebruikt;
3. op 01 september 1996 dienen alle toestellen en voertuigen vreemd aan de exploitatie van de terreinen in kwestie verwijderd te zijn;
4. de bedoelde maatregelen worden van rechtswege opgeheven door het verlenen van de vereiste vergunningen.'

Gelet op de dwangmaatregel bij aangetekende brief van 24 februari 1997 opgelegd door de Afdeling Milieu-inspectie buitendienst Vlaams-Brabant van de Administratie Milieu-, Natuur-, Land- en Waterbeheer aan de NV VOEDERS DE BOCK, Kioldrechtsebaan 33, 9130 Beveren (Verrebroek), waarbij wordt bevolen :

- '1. De door de NV VOEDERS DE BOCK geëxploiteerde, doch niet vergunde vergunningsplichtige mest-varkenshouderij gelegen Elshout 5 te 1730 Asse, dient uiterlijk op 20 mei 1997 definitief stopgezet te worden. De buiten gebruik gestelde installaties of onderdelen ervan dienen zo zijn aangepast dat schade aan het milieu of hinder uitgesloten zijn.
2. De dwangmaatregelen worden van rechtswege opgeheven door het verlenen van de vereiste vergunningen.
3. Voor elke maatregel die u hebt uitgevoerd stuurt u ons een bewijs of een bericht.'

Gelet op de brief dd. 4 maart 1997 waarmee meester Jan GHYSELS meedeelt dat de Milieu-Inspectie Vlaams-Brabant aan de NV VOEDERS DE BOCK met een aangetekend schrijven van 24 februari 1997 laat weten dat zij de dwangmaatregel genomen ten aanzien van de NV AGRO-INVEST opheft;

Gelet op de brief dd. 4 maart 1997 waarmee meester Jan GHYSELS meedeelt dat de Milieu-Inspectie Vlaams-Brabant aan de NV VOEDERS DE BOCK met een aangetekend schrijven van 24 februari 1997 laat weten

dat zij de dwangmaatregel genomen ten aanzien van mevrouw Greta APERS opheft;

Gelet op de brief dd. 4 maart 1997 waarmee meester Jan GHYSELS meedeelt dat de Milieu-Inspectie Vlaams-Brabant aan de NV VOEDERS DE BOCK met een aangetekend schrijven van 24 februari 1997 laat weten dat zij de dwangmaatregel genomen ten aanzien van de NV DEBO-TRADE opheft;

Gelet op het advies van 12 maart 1997 van de Afdeling Milieu-vergunningen van de Administratie Milieu-, Natuur-, Land- en Waterbeheer;

Overwegende dat de aangevraagde exploitatievergunning in beroep aan de NV AGRO-INVEST werd geweigerd bij besluit nr. BMV/00012463/000 van 04 oktober 1993 van de minister vice-president van de Vlaamse regering en de Vlaamse minister van Leefmilieu en Huisvesting daarmee bevestigend het besluit nr. VGS-L/12/86.395/41.521 van 19 maart 1992 van de Bestendige Deputatie van de provincieraad van Brabant, waarbij aan de NV AGRO INVEST de vergunning tot exploitatie van een als gevaarlijk, ongezond of hinderlijk ingedeelde inrichting gevestigd te Asse, Elshout 5, werd geweigerd;

Overwegende dat niet steeds duidelijk was welke persoon de eigenlijke exploitant was van bedoelde niet-vergunde mestvarkenshouderij; dat aan de NV AGRO-INVEST, Kieldrechtsebaan 33, 9130-Beveren de exploitatievergunning reeds werd geweigerd; dat op 17 februari 1997 de heer Mauritius VAN EYNDE in zijn hoedanigheid de NV VOEDERS DE BOCK, gevestigd op hetzelfde adres als de NV AGRO-INVEST, aan de toezichthoudende ambtenaar van de Afdeling Milieu-Inspectie o.m. meedeelt :

'de milieuvergunningsaanvraag op naam van NV VOEDERS DE BOCK, met zetel Kieldrechtsebaan 33 te 9130 Beveren, zal binnen de 6 à 8 weken, ± half april, worden ingediend bij de bevoegde overheid.'

Overwegende dat het hier gaat om een mestvarkenshouderij met stalruimte voor 4.900 mestvarkens die sinds 15 december 1987 geëxploiteerd wordt zonder voorafgaande en schriftelijke vergunning van de bevoegde overheid;

Overwegende dat de situatie op het vlak van de milieuvergunning verbonden is aan de inrichting en niet aan de exploitant; dat dit inzonderheid kan afgeleid worden uit de bepalingen van het artikel 19, 1° van het decreet van 28 juni 1985 betreffende de milieuvergunning volgens dewelke de milieuvergunning overdraagbaar is aan een andere exploitant; dat de NV AGRO-INVEST, de NV DEBO-TRADE en de NV VOEDERS DE BOCK daarenboven allemaal op hetzelfde adres zijn gevestigd;

dat de dwangmaatregel bij aangetekende brieven van 22 mei 1996 opgelegd door de Afdeling Milieu-Inspectie buitendienst Vlaams-Brabant van de Administratie Milieu-, Natuur-, Land- en Waterbeheer aan :

- mevrouw Greta APERS, Elshout 5, te 1730-Asse;
- de NV DEBO-VLEES, Kioldrechtsebaan 33, 9130-Beveren;
- de NV AGRO-INVEST, Kioldrechtsebaan 33, 9130-Beveren;

bijgevolg onverminderd van toepassing blijft op de huidige exploitant van de niet vergunde mestvarkenshouderij; dat de vermelding in het voormelde schrijven van 24 februari 1997 van de Afdeling Milieu-Inspectie buitendienst Vlaams-Brabant aan de NV VOEDERS DE BOCK, waarnaar raadsman Jan GHYSELS in zijn voormelde brieven van 4 maart 1997 verwijst, dan ook moet begrepen worden als zijnde dat de opgelegde dwangmaatregelen enkel in hoofde van

- mevrouw Greta APERS, Elshout 5, 1730-Asse;
- de NV DEBO-VLEES, Kioldrechtsebaan 33, 9130-Beveren;
- de NV AGRO-INVEST, Kioldrechtsebaan 33, 9130-Beveren;

zijn opgeheven; dat immers kan afgeleid worden dat nu de NV VOEDERS DE BOCK de exploitant is van de niet-vergunde mestvarkenshouderij; dat deze laatste bijgevolg gehouden is de aan de inrichting verbonden dwangmaatregelen na te leven;

Overwegende dat er bijgevolg aanleiding toe bestaat de beroepen zonder voorwerp te verklaren wat de personen betreft maar ongegrond wat de aan de inrichting verbonden dwangmaatregelen betreft";

om te besluiten :

"Artikel 1 -De beroepen door Mr. J. GHYSELS, Advocaat, kantoorhoudend te 1050 Brussel, Aarlenstraat 25, in naam van de NV AGRO-INVEST, met maatschappelijke zetel te 9130 Beveren, Kioldrechtsebaan 33; de NV DEBO-TRADE, met maatschappelijke zetel te 9130 Beveren, Kioldrechtsebaan 33 en mevrouw Greta APERS, wonende te 1730 Asse, Elshout 5, op datum van 30 mei 1996, aangetekend tegen de beslissingen nrs. PV/96 0164-BR64.97.3396/92-I/96/02252, 02253 en 02254, van 22 mei 1996, van de Afdeling Milieu-inspectie van de Administratie Milieu-, Natuur-, Land- en Waterbeheer, houdende het opleggen aan de NV AGRO-INVEST, de NV DEBO-VLEES en mevrouw Greta APERS van dwangmaatregelen met name de stopzetting van de exploitatie van de niet-vergunde, vergunningsplichtige inrichting, gelegen te 1730 Asse, Elshout 5, worden zonder voorwerp verklaard in hoofde van :

- mevrouw Greta APERS, Elshout 5, 1730-Asse;
- de NV DEBO-VLEES, Kioldrechtsebaan 33, 9130-Beveren;
- de NV AGRO-INVEST, Kioldrechtsebaan 33, 9130-Beveren.

Art. 2 - De dwangmaatregel bij aangetekende brieven van 22 mei 1996 opgelegd door de Afdeling

Milieu-Inspectie buitendienst Vlaams-Brabant van de Administratie Milieu-, Natuur-, Land- en Waterbeheer aan :

- mevrouw Greta APERS, Elshout 5, 1730-Asse;
- de NV DEBO-VLEES, Kioldrechtsebaan 33, 9130-Beveren;
- de NV AGRO-INVEST, Kioldrechtsebaan 33, 9130-Beveren;

waarbij wordt bevolen :

1. de door de NV AGRO-INVEST geëxploiteerde, doch niet vergunde VLAREM I-vergunningsplichtige inrichting gelegen te Elshout te 1730 Asse, dient op 01 september 1996 stopgezet;
2. teneinde verontreiniging van lucht, water, bodem en/of grondwater door drijfmest, groenvoeders en mazout te voorkomen, dienen deze op 01 september 1996 verwijderd te zijn naar daartoe vergunde inrichtingen en/of opgebruikt;
3. op 01 september 1996 dienen alle toestellen en voertuigen vreemd aan de exploitatie van de terreinen in kwestie verwijderd te zijn;
4. de bedoelde maatregelen worden van rechtswege opgeheven door het verlenen van de vereiste vergunningen.';

wordt bevestigd in hoofde van de exploitant van de hinderlijk ingedeelde inrichting gevestigd te Asse, Elshout 5";

2. Overwegende dat krachtens artikel 17, § 2, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State slechts tot schorsing van de tenuitvoerlegging kan worden besloten onder de dubbele voorwaarde dat ernstige middelen worden aangevoerd die de vernietiging van de aangevochten akte of verordening kunnen verantwoorden en dat de onmiddellijke tenuitvoerlegging van de bestreden akte of verordening een moeilijk te herstellen ernstig nadeel kan berokkenen;

3.1.1. Overwegende, wat de tweede voorwaarde betreft, dat de verzoekende partij er zich in haar verzoekschrift toe beperkt in algemene bewoordingen te stellen dat de tenuitvoerlegging van het bestreden besluit tot gevolg zal hebben dat haar inrichting zal gesloten worden, dat dit meer dan pecuniaire gevolgen zal hebben, dat de sluiting definitief zal zijn en het einde van haar economische activiteit zal betekenen;

3.1.2. Overwegende dat de verwerende partij in haar nota in essentie repliceert dat de verzoekende partij op eigen risico de exploitatie van een zonder vergunning uitgebate inrichting heeft overgenomen en dat zij zich niet op haar eigen nalatigheid kan beroepen;

3.2. Overwegende dat de verzoekende partij geen preciese cijfermatige gegevens verschaft over de betrokken inrichting, noch over de huidige toestand van de vennootschap als dusdanig; dat die vennootschap, blijkens haar statuten, over een maatschappelijk kapitaal van 26 miljoen BEF beschikt; dat het kweken van dieren slechts een onderdeel vormt van de activiteiten die statutair bepaald zijn; dat de verzoekende partij in die omstandigheden niet aantoonst dat de onmiddellijke tenuitvoerlegging van het bestreden besluit haar voortbestaan bedreigt en dat het aangevoerde nadeel meer dan louter pecuniair en bijgevolg moeilijk te herstellen is; dat de verzoekende partij bovendien de in het auditoraatsverslag gedane vaststelling dat zij de inrichting heeft overgenomen op een ogenblik dat die reeds sedert meer dan zeven en een half jaar zonder vergunning geëxploiteerd werd, niet tegenspreekt; dat het ingeroepen nadeel dan ook in belangrijke mate aan eigen toedoen te wijten is;

Overwegende dat derhalve aan de tweede voorwaarde gesteld door artikel 17, § 2, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State niet is voldaan; dat die vaststelling volstaat om de vordering af te wijzen,

B E S L U I T :

Enig artikel.

De vordering tot schorsing wordt verworpen.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare
terechtzing, op vier november 1900 zevenennegentig,
door :

de H. R. STEVENS, wnd. kamervoorzitter, staatsraad,
Mevr. V. WAUTERS, griffier.

De griffier,

De voorzitter,

V. WAUTERS.

R. STEVENS.